

Milan Vlasák: Dobročinný odkaz může být přirozeným pokračováním našich hodnot

14.9.2026 - | Charita ČR

Závěť není jen záležitostí lidí s velkým majetkem. Může pomoci zajistit blízké, předejít komplikacím a zároveň podpořit hodnoty, které jsou člověku blízké. O tom, proč má smysl o poslední vůli přemýšlet a jakou roli v ní může mít dobročinnost, mluví Milan Vlasák z Charity Česká republika, mluvčí akce „Měsíc dobročinné závěti“.

Panuje představa, že závěť se týká jen lidí s velkým majetkem. Komu všemu byste doporučil závěť sepsat a co může v rodinách nastat za situace, když člověk odejde bez ní?

To je jeden z největších mýtů o závětech, které rozhodně nejsou jen pro milionáře. Mají velmi praktický význam pro každého, kdo vlastní třeba družstevní byt, chatu, auto nebo má naspořené nějaké finance. **Sepsat závěť je vhodné například pro lidi, kteří žijí v nesezdaném partnerství, protože partner v první dědické třídě ze zákona nefiguruje a bez závěti může snadno přijít o společné bydlení.** Komplikace vznikají také u bezdětných párů, kde majetek ze zákona přechází na vzdálenější příbuzné, se kterými se člověk třeba léta nestýkal, místo toho, aby zůstal milovanému partnerovi.

Sepsat závěť doma na papír, nebo jít k notáři? Co je z právního hlediska nejbezpečnější, aby byla jistota, že se vůle člověka po jeho smrti opravdu naplní?

Zákon umožňuje sepsat závěť vlastní rukou, ale **z praxe se jednoznačně doporučuje formu notářského zápisu.** Notář zajistí, že listina bude mít všechny právní náležitosti a nikdo ji po vaší smrti nenapadne pro formální chyby. Co je ale nejdůležitější - notář závěť okamžitě zaeviduje do [Centrální evidence závětí](#). Jakmile pak jednou soudní komisař v dědickém řízení začne pozůstalost řešit, podívá se do registru a vaši poslední vůli stoprocentně najde. Závěť schovaná doma v šuplíku se může ztratit nebo ji může někdo záměrně zničit.

Měsíc dobročinné závěti běží v roce 2026 již po třinácté. Pozorujete v české společnosti zvýšenou ochotu sepisovat závěti a darovat v nich na dobročinnost?

Ano, ta změna sice není nijak radikální, ale **rozhodnutí sepsat dobročinnou závěť má mírně vzestupnou tendenci.** Vidíme, že lidé jsou schopni komunikovat o dělení majetku v případě smrti mnohem otevřeněji. Už se nestydí o těchto věcech mluvit s rodinou. Přibývá lidí ve středním věku, kteří si uvědomují, že mít v pořádku důležité právní dokumenty je projev dospělosti a ohleduplnosti. Odkazy na dobrou věc už nejsou vnímány jako výstřednost, ale jako přirozené pokračování hodnot, které člověk vyznával za života.

Pokud se někdo rozhodne pamatovat v závěti na dobročinnou organizaci, jak to funguje v praxi? Musí tam odkázat celý majetek, nebo lze věnovat třeba jen symbolickou částku či konkrétní věc?

I malý dar může představovat velkou pomoc. Nemusíte odkazovat celé jmění. **Neziskové organizaci můžete věnovat konkrétní finanční částku, určité procento z pozůstalosti, nebo konkrétní věc** - třeba auto, sbírku obrazů či nemovitost. Využívá se k tomu buď klasické ustanovení za dědice, nebo takzvaný *odkaz (odkazovník)*, což je zjednodušená forma, kdy organizace dostane jen tu jednu

konkrétní věc a neúčastní se celého dědického řízení.

Člověk darem ze závěti udělá dobrý skutek, ze kterého bude užitek až po jeho smrti. V čem ale takové rozhodnutí pomáhá dotyčnému už teď, za jeho života?

Už když v momentu, kdy dobročinnou závěť sepišete, získáte obrovský pocit smysluplnosti a hrdosti. **Najednou si uvědomíte, že vaše životní úsilí a plody vaší práce budou dál pomáhat měnit svět k lepšímu.** Lidé, kteří dobročinnou závěť sepsali, často říkají, že z nich spadl balvan. Cítí hlubokou vnitřní radost, že věci, které podporovali za života – ať už je to ochrana přírody, pomoc dětem, rozvoj kultury nebo péče o nemocné – budou pokračovat i po jejich odchodu.

„Neošidí“ lidé darováním peněz na dobrou věc vlastní rodinu? Jak v závěti správně vyvážit zajištění nejbližších a podporu dobročinnosti?

Český právní řád chrání takzvané *nepominutelné dědice*, což jsou děti. Ty mají vždy nárok na svůj zákonný podíl. Závěť je však ideální nástroj, jak zbytek majetku spravedlivě rozdělit. Můžete bez problémů zajistit partnera, děti, vnoučata, a vedle toho vyčlenit nějakou část na charitativní účely. **Rodinu to ani v nejmenším neohrozí, ale pro vybranou organizaci to může znamenat obrovskou pomoc.** Je skvělé, když dárci tento „dobročinný krok“ předem projednají s rodinou. Dost často se pak stává, že jejich blízcí jsou na jejich rozhodnutí hrdí.

Jak je to u daru ze závěti s výběrem dobročinné organizace? Podle čeho se pozná, že peníze budou využity transparentně a přesně na to, co chtěl dárcce podpořit?

Nejdůležitější je váš osobní vztah k danému tématu a především dlouhodobá důvěra. **Doporučuji vybírat organizace, které znáte, pravidelně sledujete jejich práci nebo s nimi máte osobní zkušenost.** Transparentní organizace běžně zveřejňují výroční zprávy a auditované účetní závěrky. Pokud máte specifické přání, jak by měly být peníze využity (konkrétní projekt nebo pomoc), je nejlepší se s lidmi z organizace spojit a detaily dobročinného odkazu s nimi probrat.

<https://www.charita.cz/podporte-nas/dar-ze-zaveti/milan-vlasak-dobrocinny-odkaz-muze-byt-prirozen-ym-pokracovanim-nasich-hodnot>